

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut komunikačních studií a žurnalistiky

POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POZOR: V počítači vyplňujte pouze do šedivých políček!

Typ posudku („kliknutím“ zakřížkujte platnou variantu)

Posudek vedoucí(ho) práce Posudek oponenta/ky

Autor(ka) práce

Příjmení a jméno: Ivana FIŠEROVÁ

Název práce: Komunikace vědy v 19. století se zřetelem na práci Jana Evangelisty Purkyně

Autor(ka) posudku

Příjmení a jméno: prof. PhDr. Jiří KNAPÍK, Ph.D.

Pracoviště: KMS IKSŽ FSV UK

1. VZTAH SCHVÁLENÝCH TEZÍ A VÝSLEDNÉ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

		Odpovídá schváleným tezím	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné a je vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné, ale není vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení není v práci zdůvodněné a není vhodné	Neodpovídá schváleným tezím
1.1	Cíl práce	☒	☐	☐	☐	☐
1.2	Technika práce	☒	☐	☐	☐	☐
1.3	Struktura práce	☒	☐	☐	☐	☐

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení vztahu tezí a práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

DP se v zásadě neodchyluje od tezí; struktura obsahu zmiňuje jako podkapitolu časopis Vesmír, o němž se v práci píše minimálně.

2. HODNOCENÍ OBSAHU VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňujte písmeno na škále A – B – C – D – E – F (A=nejlepší, F= nevyhovující)

		Hodnocení známkou
2.1	Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	C
2.2	Schopnost kriticky vyhodnotit prostudovanou literaturu a aplikovat ji	D
2.3	Úroveň zpracování materiálu, resp. zvládnutí techniky empirického výzkumu	E
2.4	Schopnost sestavit a použít soubor metod přiměřený cíli	C
2.5	Původnost práce, přínos práce k rozvoji oboru	D

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení obsahu výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Obsah:

- s. 14-15: pohled na národní obrození je bohužel značně bohocentrický; týká se mj. i rozvoje průmyslu v 1. pol. 19. století (pominut je zásadní význam Severní dráhy apod., naopak zmíněn pivovar v Plzni); bylo možné využít řadu titulů odb. literatury - za mnohé např. M. Myška: Rytíři průmyslové revoluce (1997).
- s. 16-17: společenský vývoj po roce 1848 je líčen značně schematicky; píše se o Českém království, jakoby neexistovaly ostatní české země (vývoj v nich přitom probíhal poněkud odlišně a projevovalo se určité zpoždění oproti Čechám)
- s. 18: skutečně "základní škola"?
- s. 27: "české univerzity" - co je myšleno? Pražská univerzita a polytechnika?
- s. 31: německé odborné texty nepodléhaly cenzuře?
- s. 40: pražská univerzita byla rozdělena v roce 1882 (nikoli 1883)
- s. 42: nikoli Bohumil, ale správně Bohuslav Raýman (!)
- s. 42, 52: nikoli Bachův absolutismus, ale NEOabsolutismus
- s. 49: "národní čeština" (!?)

3. HODNOCENÍ KONEČNÉ PODOBY VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňte písmeno na škále A – B – C – D – E – F (A=nejlepší, F= nevyhovující)

		Hodnocení známkou
3.1	Logičnost struktury práce, podloženost závěrů	E
3.2	Zvládnutí terminologie oboru	D
3.3	Funkčnost, úroveň, přiměřenost poznámkového aparátu	B
3.4	Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně objevují pasáže přejaté bez udání zdroje, hodnotte písmenem F. Pokud v textu zjistíte přejaté pasáže vydávané autorem neoprávněně za vlastní zjištění, nedoporučte práci k obhajobě a ve „zdůvodnění v případě nedoporučení“ navrhněte, aby s autorem/kou bylo zahájeno disciplinární řízení.)	A
3.5	Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnotte písmenem F)	E
3.6	Oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava	-

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení podoby výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtěk)

V práci se nacházejí nemnohé gramatické chyby; psaní velkých písmen - např. s. 24, 27 (Českých), překlepy (s. 47).

4. SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE/KY (celkové hodnocení výsledné práce, její silné a slabé stránky, původnost tématu a závěrů apod.)

Diplomantka se v diplomové práci věnuje "komunikaci vědy" v 19. století, přičemž takto vymezenou problematiku konkretizuje na příkladu J. E. Purkyně a jím založeném časopisu "Živa". V první části práce se autorka pokusila nastínit společensko-politický kontext rozvoje věd od konce 18. do závěru 19. století, přičemž tato část má silně kompilační charakter: podkap. 2.1 - 2.3 vznikly v podstatě na základě jednoho (!) zdroje, totéž platí o podkap. 2.5. Název 3. kap. je zavádějící, resp. její obsah velmi zkratkovitý - má zde být načrtnut vývoj české vědy v CELÉM 19. století?, nebo má být zachycen vývoj vědy v ČESKÝCH zemích, nebo jen přínos český citících vědců? (Je zde zmiňován Bernard Bolzano, proč ne třeba Ernst Mach? I zde platí, že autorka čerpá v podstatě z jednoho zdroje.

Práce se vyznačuje nekritickým přístupem k využívaným zdrojům (jako literatura jsou využívány 100 let staré tituly), v podstatě nerozlišuje mezi dobovým tištěným pramenem a moderní odbornou literaturou. Výklad k vývoji společnosti je plný fráží, zkratk a simplifikací. V seznamu literatury jsou uvedeny práce, které nejsou v textu citovány (Janko: Purkyňova Živa..., 2017 - průběžně je citovány pouze Jankova práce z roku 1988). Jazyková stránka textu není na dobré úrovni, ovlivněná nekritickým přístupem k literatuře. Diplomantka používá různé floskule (s. 43: "bachovská stagnace"; s. 52: "období temna"; s. 60: "podrobené národy"), často právě pod vlivem textů z 19. století, či 1. pol. 20. století (za všechny s. 39: "...dočkal se národ postupem času změny mentality a rozvolňování díky odvolání Alexandra Bacha a zhroucení absolutismu v roce 1859.") Místy je argumentace skutečně kuriózní (s. 43: "Určitou stopou by případně mohly být i počty předplatitelů (podobně jako např. záznamy o vybraných daních ve starověkém Egyptě přesně odrážejí úroveň nilských záplav)."; s. 46: "Purkyně překvapivě a evidentně z politických důvodů, pravděpodobně pod cenzurním tlakem, zdůrazňuje příslušnost českých zemí do rakouské monarchie jako širší vlasti, na jejímž rozvoji se Čechové významně podílejí..."). Z jakého důvodu se uvádí současná šéfredaktorka Živy? - s. 37.

Výzkumná část reprezentuje v podstatě pouhé převyprávění 14 či 15 editorialů čas. Živa; domnívám se, že toto nelze považovat vnímat jako kvalitativní analýzu. Pracuje se zde nepodloženými tvrzeními (s. 41: "Přestože editoriały byly většinou signovány pouze „redakce“, jazyk a sloh nás nenechávají na pochybách, že jejich autorem byl J. E. Purkyně." - skutečně lze takto bezproblémově formulovat?; podobně s. 45). Autorka pracuje se zcela subjektivními hledisky (s. 59: text "se snáz čtli"), jinde jsou tvrzení značně nadnesená (s. 60: věda označena za "hlavní emancipační nástroj českého národa a motor národního obrození" - jak to lze spojit s tím, že čas. Živa zanikl pro nedostatek zájmu?).

Výsledný text vnímám jako koncepčně málo ujasněný. Práce si vytkla za cíl sledovat komunikaci vědy: proč je tady zcela stranou ponechána publikovaná inzerce (!) - o jaké inzerenty šlo? Lze ze skladby inzerce vyvodit obecnější závěr? Pokud je téma zaměřeno na komunikaci ČESKÉ obrozenecké vědy, proč není v obecné části

rovnoměrně věnována pozornost věd. periodikům na Moravě a ve Slezsku (připomínám, že např. v r. 1878 začal vycházet Věstník matice opavské, první český věd. časopis v Českém Slezsku (dnešní Slezský sborník). ("Hlavním cílem teoretické části práce je zdůraznění a obhájení role vědy v procesu českého národního obrození.") Jak odb. poznatky pronikaly během 19. století do českých osvětových či společenských časopisů?

5. OTÁZKY NEBO NÁMĚTY, K NIMŽ SE PŘI OBHAJOBĚ DIPLOMANT(KA) MUSÍ VYJÁDŘIT:

5.1	Jakou perspektivu J. E. Purkyně viděl v používání latinského názvosloví v přírodních vědách (s ohledem na národní soupeření)?
5.2	
5.3	
5.4	

6. ANTIPLAGIÁTORSKÁ KONTROLA TEXTU

Seznámil jsem se s výsledky antiplagiátorské kontroly URKUND.

Komentář pro případnou shodu nad 5%:

6.1	
-----	--

6. NAVRHOVANÉ CELKOVÉ HODNOCENÍ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

- A** výborně
B velmi dobře (nadprůměrný výkon, avšak s určitými chybami)
C dobře (celkově dobrý výkon s řadou výrazných chyb)
D uspokojivě (přijatelný výkon, ale se značnými nedostatky)
E dostatečně (výkon splňuje minimální požadavky)
F nedoporučuji k obhajobě

ZDŮVODNĚNÍ V PŘÍPADĚ NEDOPORUČENÍ

Datum: 8. 9. 2021

Podpis: .....

Hotový posudek vytiskněte, podepište a odevzdejte ve dvou kopiích na sekretariát příslušné katedry. Posudek nahrajte do SISu ve formátu PDF, nebo jej zašlete sekretářce příslušné katedry, která jej do SISu nahraje v zastoupení. Nevkládejte do SISu naskenované posudky s podpisem. V SISu musí být posudek bez podpisu.